

Nr. 31.

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznoszenie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 16.50
Miesięczn. „ 5.50

Kalendarzyk:

Sob. 1. II Wig. Ignacego
Niedz. 2. II Oczysz. N. M. P.
Pon. 3. II Błażeja
Wtor. 4. II Ansgar. i Andr.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 1 lutego 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lucha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Pichon do Paderewskiego.

Nocy wczorajszej prezydent ministrów Paderewski otrzymał od francuskiego ministra spraw zagranicznych Pichona telegram treści następującej:

„Minister spraw zagranicznych I. J. Paderewski prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych w Warszawie.

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór telegramu, w którym mnie pan zawiadomił, że na wezwanie gen. Piłsudskiego i w porozumieniu z Komitetem Narodowym w Paryżu objął pan urząd prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych. Dziękuję Panu za uczucia, co do których pan mnie łaskawie przy tej okazji zapewnił. Przekonany, że powstanie państwa polskiego w jego historycznych granicach z wolnym dostępem do morza jest jednym z pierwszych warunków sprawiedliwego i trwałego pokoju, rząd Rzeczypospolitej, zgodnie z nieśmiertelnymi

tradycjami narodu francuskiego popierał urzeczywistnienie tego wielkiego ideału wszelkimi środkami, którymi rozporządzał. Wszak na ziemi francuskiej powstała pierwsza armia polska, walcząca pod znakiem orła białego. We Francji również w czasie okupacji kraju naszego przez nieprzyjaciela, powstał Narodowy Komitet polski, którego wierność i oddanie mogli sprzymierzeńcy wypróbować i ocenić. Może być pan pewny, panie prezydencie ministrów, że rząd francuski nadal udzielać będzie Polsce swej pomocy i swego poparcia w tem przeświadczeniu, że rząd zgody i jedności, którą pan utworzył w porozumieniu z wszystkimi dzielnicami, pokieruje narodem polskim ku przyszłości mu przynależnej w zupełnej harmonii z rządami państw sprzymierzonych.

podp. S. Pichon.

Podział Prus prawdopodobny.

Pisma berlińskie stwierdzają, że w miarę zbliżania się terminu obrad konstytuancy niemieckiej (6-go b. m.) wzmagają się coraz bardziej agitacja, zmierzająca do podziału Prus.

W tym kierunku wystąpiły bardzo silnie stronnictwa mieszczańskie zarówno w Nadrenii i w Westfalii, gdzie na czele agitacji stoi przewodca centrum kat. Trimbörn. Także niemiecka partia ludowa na Śląsku domaga się utworzenia odrębnej Państwa Śląskiej.

Objawem może najznamienniejszym jest atoli okoliczność, iż kwestję podziału Prus na odrębne 4 republiki forsują obecnie także koła mieszczańskie w Prusach samych, głównie zaś stronnictwo ludowe, którego kierownikiem jest b. minister żywności Batocki.

Wobec tendencji podziałowych, ujawnionych również w Saksonji, rozpadnięcie się tegoż sztucznego zlepkę państwowego, jakimi były Prusy, należy uważać za bardzo prawdopodobne.

Czesi na żołdzie kapitalistów niemieckich.

Według doniesień pism krakowskich przed dokonaniem napadu na Śląsk cieszyński, czesi zwrócili się do tamtejszych wielkich fabrykantów, dyrektorów biur, kopalni i fabryk z zapytaniem, jak się zachowają na wypadek zajęcia przez wojska czeskie Śląska. Przemysłowcy ci, rekrutujący się wyłącznie z Niemców, odpowiedzieli, że leży w interesie wielkiego przemysłu, aby był zjednoczony na terytorjum jednego państwa, w tym wypadku państwa czeskiego i że w interesie tego przemysłu leży, aby granice państwa czeskiego obejmowały jak największe terytorja. Dlatego kapitaliści niemieccy nie tylko powitają serdecznie Czechów, jako okupantów Śląska, lecz gotowi są nawet akcję tę poprzeć finansowo.

Istotnie też dyr. Günther imieniem Tow. hutniczo-górniczego wręczył rządowi czeskiemu 8 miliony koron, a architekt Falda z Cieszyna,

imieniem kapitalistów cieszyńskich, bogumińskich i bielskich milion koron na koszt okupacji.

Otrzymałszy taką odpowiedź i do tego gotówkę, czesi zaatakowali Śląsk na całej linii.

Od osoby przybyłej wczoraj z Cieszyna do Krakowa, dowiaduje się „Kurjer Codzienny“, że Czesi wkroczyli tam dopiero w poniedziałek około godziny pierwszej w południe. Wkroczyło pięć kompanii piechoty i 1 oddział karabinów maszynowych. Czechów powitała kolonia czeska oraz reprezentanci niemieckiej milicji obywatelskiej. Na ogół w mieście panuje spokój. Czescy żołnierze wszędzie pozrywali napisy polskie, zastępując je czeskimi.

Niemcy cieszyńscy bratają się gwałtownie z Czechami i okazują im nadzwyczajną przyjaźń.

Wiarołomnym Czechom.

Na zgromadzeniu narodowym w Pradze w dniu 24 u. m., czeski minister spraw zagranicznych Svehla, starał się, przekręcając a nawet zmyślając fakta, usprawiedliwić napad Czechów na Śląsk. W odpowiedzi na oświadczenie to, rząd polski oświadcza, co następuje:

„Minister czeski Svehla, chcąc usprawiedliwić brutalny napad wojsk czeskich na Śląsk Cieszyński, będący pogwałceniem wszelkich praw międzynarodowych, oświadczył, że przedsięwzięty został on z wiedzą oficerów koalicji, oraz że nastąpiła na to aprobatą rządu polskiego.

Według wiadomości, nadesłanych przez kapitana Ravlingsa i opublikowanych już w prasie, wynika z dostateczną jasnością bezpodstawną zapewnień o współdziałaniu władz koalicji z akcją rządu praskiego.

Ze swej strony rząd polski, jaknajkategoryczniej zaprzecza, jakoby był uprzednio powiadomiony o zamiarach czeskich i miał się na nie zgodzić. Niestęchane twierdzenie to, może mieć jedynie na celu dalsze bałamucenie opinii państw zachodnich i dyskredytowanie Polski w ich oczach.

To też rząd z całą stanowczością zastrzega się przeciwko rzucaniu podobnych insynuacji. Wreszcie rząd polski oświadcza, że pragnąc załatwienia kwestji spornej w drodze polubownej wysłał przed 6-u tygodniami specjalną delegację do Pragi z projektem zwołania mieszanej komisji polsko-czeskiej celem uregulowania tych spraw.

Propozycja powyższa spotkała się jednak z odmową rządu czeskiego. Oświadczenie więc ministra Svehla o tem, jakoby rząd czeski proponował zwołanie takiej komisji, również nie odpowiada prawdzie.

Czy Liebknecht brał pieniądze?

Takie pytanie postawiła sobie „Neue Berl. Ztg.“ i dodaje:

„Rewolucjonista Liebknecht niezawodnie działał w dobrej wierze, jeśli brał wsparcie (!) dla rządu rewolucyjnego w Niemczech od zaprzyjżnionego rządu takiegoż w Rosji i obracał je na cele rewolucyjne. Rzecz taka nie powinna dziwić nikogo, nawet koła burżuazyjne.“

Dalej pisze ten sam dziennik:

„Wiemy z dobrze poinformowanego źródła, że w r. 1917 ówczesny rząd oparty na hr. Hertlingu i gen. Ludendorffie wspierał znacznymi sumami rząd Lenina i towarzyszy w Rosji, aby podtrzymać tamtejszy ruch rewolucyjny. Na ten cel szły plombowane wagony ze złotem i srebrem do Rosji dla Lenina, który wówczas jeszcze przebywał w Szwajcarii. A w takim wagonie przejechał wówczas i Radek do Rosji, który w r. 1917 nie był jeszcze rosjaninem, tylko poddanym austriackim i dezertorem z wojska.“

Z tego szczegółu wieść można, że historia rewolucji i odkryć nieuczynnych sprawek niemieckich podczas wojny, będzie miała setki tomów, tysiące dokumentów i niewiadomo kiedy się wyczerpie.

Nowy przewrót w Petersburgu.

Sztokholm, 31 stycznia. (PAT). Bolszewicy opuścili Petersburg. Rząd bolszewicki uciekł do Nowgorodu. Zimowjew, przewodniczący petersburskiej komuny, został na zebraniu robotników zakładów putilowskich raniony.

Porażka monarchistów w Portugalji.

Amsterdam, 31 stycznia. (PAT.) „Times“ donosi z Lizbony: Porażka monarchistów w Lizbonie jest zupełna. Po dłuższym ostrzeliwaniu zaatakowały wojska republikańskie, składające się z wojsk lądowych, marynarki obywateli i z batalionu studentów pozycje monarchistów na Monte Santo. Strzelano całe popołudnie. O godzinie 6 wieczorem wywieszono na fortach, zajętych przez monarchistów flagi republikańskie. Między jeńcami, którzy wpadli w ręce republikańskie

znajduje się były minister wojny Alvares de Mondosa. Monarchiści zostawili we forcie Monte Santo 130 rannych, reszta monarchistów została przez konnicę rozprószona. W Lizbonie panuje na razie spokój, chociaż sklepy są pozamykane i tramwaje nie kursują. Rząd przygotowuje ekspedycję karną, która ma wyruszyć do północnej Portugalji. Do tej pory stoi w pogotowiu do marszu na Oporto 7,000 ochotników.

Pomoc obrońcom Lwowa.

W ubiegły czwartek w lokalu stow. Techników, odbyło się przy udziale kilkudziesięciu zaproszonych pań, zebranie organizacyjne „komitetu pomocy dla walczących mieszkańców Lwowa“. Zebranie zagała w kilku słowach p. dr. Tomaszewska, poczem wybrano prezydium komitetu. Na przewodniczącą poproszono p. J. Wyganowską, na skarbniczkę p. dr. Gundlachową, wreszcie na sekretarkę p. M. Ulrichsową.

Komitet projektuje urządzenie od dn. 9 do 16 lutego „Tygodnia kwesty dla Lwowa“, mianowicie: w obydwie niedziele, t. j. 9 i 16 b. m. będzie sprzedawany znaczek na ulicach, oraz w lokalach zamkniętych; niezależnie od tego w tychże dniach odbędzie się podczas nabożeństw kwesta we wszystkich kościołach katolickich i ewangelickich. W wyżej wymienionym czasie uproszone panie będą zbierały ofiary na listy, oraz na tenże cel zostanie zakupione przedstawienie w „Teatrze Polskim“.

Komitet nie wątpi, że praca jego spotka się z uznaniem i pomocą całego społeczeństwa polskiego w Łodzi i że w dniach od 9 do 16 b. m. nie będzie nikogo, ktoby nie spieszył z ofiarą, dla ulżenia doli bohaterskich obrońców Lwowa.

KRONIKA.

— Od wydawnictwa.

Pan Henryk Gawroński, sekretarz redakcji „Rozwoju“, z dniem dzisiejszym, na własne żądanie, ustąpił z grona współpracowników naszego pisma.

— Zjazd delegatów P. M. S.

a) W d. 10 b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd delegatów P. M. S., celem omówienia sposobu gromadzenia funduszy na rzecz Macierzy. Na zjazd ten zarząd okręgowy Łódzki wydeleguje także swego przedstawiciela.

— Uniwersytety żołnierskie.

a) Zarząd główny Macierzy Szkolnej zwrócił się do Łódzkiego zarządu okręgowego z prośbą o zorganizowanie i przygotowanie zastępu osób, któreby podjęły się wygłaszania pogadarek popołudniowych dla żołnierzy analfabetów i półanalfabetów na t. zw. uniwersytetach żołnierskich, organizowanych przez sztab generalny wojska polskiego.

— Sekwestr łożu.

Ministerjum aprowizacji w wykonaniu uchwały Rady ministrów, wobec niedostatecznej ilości mydła w kraju i nadzwyczajnych cen tegoż, co wśród biednej ludności wytwarza niechlujstwo i epidemie, zarządziło na razie w Kongresówce częściowy sekwestr łożu niejadalnego. Zarzucając dotychczasowy sposób sekwestru, min. aprowizacji za pośrednictwem prowincjonalnych organów stwarza w każdym powiecie organizację skupu, powierzając go osobom lub instytucjom, dającym gwarancję należytego przeprowadzenia tegoż i polegając na obywatelskości

i dobrej woli instytucji i osób w sekwestrze łożu zainteresowanych magistratów, zarządów gminnych, zawodowych organizacji i osób prywatnych, oczekuje z ich strony gorącego poparcia akcji sekwestru i skupu łożu po cenach, wskazanych w obwieszczeniach o sekwestrze.

— Skup surowców.

a) Wydział surowców wojennych okręgu Łódzkiego przystępuje obecnie do obowiązkowego skupu wszelkich surowców włóknistych i tak: lnu, konopi, pokrzywy, wełny, gałganów i wszelkich odpadków z powyższych włókien. Wobec powyższego wydział zażądał od komisarzy rządowych danych co do produkcji i ilości tychże produktów zarekwirowanych i pozostających do ich dyspozycji.

— Na roboty publiczne.

a) Komitet opieki nad bezrobotnymi otrzymał wiadomość, że ministerjum pracy asygnowało 3 miliony marek na roboty publiczne w okręgu Łódzkim.

— W sprawie uruchomienia fabryki.

a) Onegdaj odbyło się wspólne posiedzenie delegatów komitetu opieki nad bezrobotnymi z fabrykantami, na którym zebrani przyszli do przekonania, iż obecnie nie ma żadnych widoków na puszczanie w ruch fabryk a to z powodu braku surowców i prędkości. W każdym razie uznano jednak za pożądane przedstawić ministerjum handlu i przemysłu memoriał, dotyczący uruchomienia fabryk, a zarazem prosić o udzielenie pożyczki tym fabrykantom, którzyby byli w stanie uruchomić swoje fabryki.

— Wizytacja szkół.

a) Bawi w Łodzi wizytator ministerjum W. R. i O. P. dla szkół średnich p. Więckowski, celem zwiedzenia tutejszych szkół miejskich.

— Wiec nauczycielstwa.

Jutro w niedzielę, 2 bm. w lokalu Zrzeszenia nauczycieli polskich szkół początkowych przy ul. Andrzeja № 4, odbędzie się o g. 4 pp. wiec nauczycielstwa polskich szkół powszechnych, zarówno miejskich, jak i prywatnych, na którym omawiane będą wybory do rady miejskiej oraz ustalanie listy kandydatów od nauczycielstwa do tejże rady.

— Z Klubu mieszczańskiego.

a) W dniu wczorajszym odbyło się przedstępne zebranie Klubu mieszczańskiego, mające na celu zorganizowanie komitetu wyborczego do rady miejskiej.

Dla omówienia szczegółów, związanych z tą sprawą, odbędzie się dziś w sobotę, o godz. 6 wieczorem w lokalu cechu rzeźników przy ulicy Miłsza nr. 46, zebranie przedstawicieli wszystkich instytucji rzemieślniczych i pokrewnych korporacji, zarówno należących jak i nienależących do składu Klubu mieszczańskiego.

W zebraniu tem weźmie także udział ks. Oraczewski.

— Echa wyborów.

a) Po uporządkowaniu materiału wyborczego do Sejmu ustawodawczego — przewodnicza

cy głównych komisji wyborczych na miasto Łódź oraz na powiaty Łódzki, łaski i brzeziński — odwieźli wszystkie dokumenty, naładowane w specjalny wagon — do sądu najwyższego w Warszawie.

— Z Sokola.

Naczelnik okręgu wzywa wszystkich druhów i druhny o bezwarunkowe stawienie się jutro w niedzielę 2 lutego bm. o godz. 7 i pół rano w lokalu, w celu wzięcia udziału w ogólnym obchodzie ku czci pułkownika Jana Kilińskiego.

— Kasa samopomocy.

a) Wobec tego, że pracownicy kolejowi w razie utraty zdolności do pracy znaleźć się mogą w ciężkim położeniu, a rodziny w razie śmierci pracowników tych, skazani będą na nędzę — Zarząd Łódzkiego Koła związku kolejarzy, ze względu na to, iż na akcję rządu w tym kierunku jeszcze liczyć nie można, postanowił powołać do życia Kasę samopomocy.

Dla opracowania statutu kasy wybrana będzie komisja, która gotowy projekt kasy przedstawi już ogólnemu zebraniu.

— Wieczór marjański.

Zarząd stow. robotników chrześcij. urządza jutro w niedzielę 2 lutego bm. w „Domu ludowym“ przy ul. Przejazd nr. 34 „Wieczór marjański“ dla członków, ich rodzin i wprawdanych gości na program którego złożą się: odczyt o Matce Boskiej, śpiewy chóru stowarzynia i deklamacje.

Początek o godz. 6 i pół wiecz. Jako bilet wejścia na salę służy książeczka członkowska.

— Przeniesienie lokalu.

a) Biuro Łódzkiego Koła związku pracowników kolejowych przeniosło swoją siedzibę z gmachu dworca kolejowego na st. Łódź do lokalu przy ul. Widzewskiej № 73.

Biuro czynne jest od godz. 10 rano do 1-ej popoł. i od g. 4 do 7 wiecz.

— Gospoda żołnierska w Zgierzu.

T-wo opieki nad żołnierzem polskim w Zgierzu otwiera dzisiaj 1 bm. gospodę dla pupilów swoich przy ul. Długiej. Otwarcie gospody poprzedzi poświęcenie jej o godz. 10 rano.

— Obchód Kilińskiego w Zgierzu.

Program obchodu Kilińskiego w Zgierzu jest następujący: Zbiórka wszystkich cechów i korporacji o godz. 10 rano przed szkołą realną, na Nowym Rynku, skąd wszyscy pochodem udadzą się na uroczyste nabożeństwo do kościoła. Po nabożeństwie pochód uda się z powrotem na Nowy Rynek, gdzie nastąpi odsłonięcie tablicy pamiątkowej, w murowanej w gmachu szkoły realnej. Zakończy obchód koncert wieczorem w sali „Lutni“, poprzedzony słowem wstępem J. Czeka.

Wniu obchodu sprzedawany będzie znaczek, z którego dochód, podobnie jak i z koncertu, przeznaczony jest dla najbiedniejszych.

— Napady bandyckie.

a) Na zagrodę włościanina Stanisława Wasiała, we wsi Leonów, tuż za remizą Konstantynowską, napadło onegdaj 7 uzbrojonych bandytów, którzy grożąc zabójstwem, rozkazali nie ruszać się z ocnym miejsca i stać twarzą do ściany. Gdy Wasiak nagle odwrócił się jeden z bandytów ugodził go rewolwerem w twarz i wybił mu dwa zęby. Po splądrowaniu mieszkania bandyci zabrali 1000 marek gotówką, weksle zegarki i ubrania.

Obłowiwszy się bandyci zbiegli w stronę Żabińca.

Do mieszkania młynarza, niejakiego p. K., pod Łęczycą wtargnęło kilku bandytów i pod groźbą zażądało wydania pieniędzy, które młynarz K. otrzymał poprzedniego dnia za sprzedaną trzodę chlewną. Steroryzowawszy młynarza, bandyci zabrali kilka tysięcy marek, poczem bezkarnie zbiegli.

— Zebrania.

— Zebranie stronnictwa niezawisłości narodowej przy ul. Przejazd nr. 1, dn. 2-go lutego o godz. 3 i pół popołudniu.

— Zebranie Związku zawodowego cieśli, stolarzy i pokrewnych, zawodów dn. 3-go lutego o godz. 6-ej wiecz. przy ul. Sienkiewicza nr. 22.

— Zebranie czeladzi ponczosznicych dn. 2 lutego o godzinie 2-ej popołudniu przy ul. Sienkiewicza nr. 79.

— Jutro w niedzielę 2 bm. o godz. 2 popoł. odbędzie się w domu p. B. Tomaszewskiego zebranie rudzkiej spółki spożywczo-gospodarczej w Rudzie.

KURATORJUM OBYWATELSKIE

obwieszcza, że

wypłata zapomóg rodzinom rezerwistów

za miesiąc luty rozpocznie się 3 lutego r. b., w zwykłych lokalach i w ustalonym już porządku.

Wypłacać się będzie:

1. rodzinom tych rezerwistów, którzy dotychczas z wojny nie powrócili
  2. rodzinom tych rezerwistów, którzy powrócili do domu i przez komisję lekarską uznani zostali za niezdolnych do pracy.
- Po 11 lutego żadne wypłaty skutecznie nie będą.
Wszelkie pretensje co do wypłat zaległości obecnie uwzględnione nie będą.

W sobotę, d. 1 lutego r. b., o godz. 8 wieczorem, w lokalu Tow. Śpiewaczego (Piotrkowska 243)

Kółko dramatyczne i tańcami. WIELKA WIECZORNICA

Kelnerów Łódzk. urzędująca z programem i tańcami. Zarząd Kółka Dramatycznego Kelnerów Łódzkich.

W tych dniach nadeszły w wielkim wyborze:

- Piecyki elektryczne,
- Zelazka elektryczne,
- Elektryczne ogrzewacze mleka,
- Elektryczne sterylizatory i t. p.

R. T.
Powszechne Towarzystwo ELEKTRYCZNE
Oddział Łódzki.
Ul. Piotrkowska 165.

OGŁOSZENIE.

Podatek od psów

za rok 1919 w kwocie 30 marek za każdego psa winien być zapłacony jednorazowo w czasie do dnia 15 lutego r. b.

Wzywa się wszystkich posiadaczy psów do uiszczenia podatku w wymienionym terminie w Miejskiej Kasie Podatkowej przy Nowym Rynku Nr. 14, w godzinach od 9 rano do 12 i pół w południe.

Podatnicy otrzymają przy Kasie znaczki dla psów na rok bieżący. Zeszłoroczne znaczki należy przytem zwrócić.

Łódź, dnia 31 stycznia 1919 r.

176—1 MAGISTRAT miasta ŁODZI.

Zarząd Cechu Zgromadzenia Rzeźników zawiadamia swych członków, że dnia 3-go lutego b. r., o godz. 3-ej po poł. w lokalu własnym przy ul. Miłsza 46 odbędzie się

Kwartalne Zebranie.

154 .1

W kinematograficzne kompletne urządzenia i wszelkie części. Filmy sensacyjne poleca biuro „Merkur” Łódź, Piotrkowska 82, kupuje używane aparaty i filmy. 337—1

W opęć Zenona Buczon proszona jest o przesłanie swego adresu Janinie Czajkowskiej—Stawno w Kaliszu, ul. Łódzka 10. 350—1

Losy R. G. O. są do nabycia w Administracji „Rozwoju”, 0

Lekcji, korepetycji udziela w zakresie klas 8-miu, student Wszechnicy Krakowskiej. Były nauczyciel szkół średnich, Konstanty Löwenhoff, Andrzeja 13, m. 9. Zastać można do 2-ej i od 7-ej. 291—1

Mebel najtaniej można kupić w stolarni Orla 25. 100—5

Mebel sprzedam tanio: przedpokój, kredens, nowe krzesła dębowe i otomana. widzevska 107, m. 27. 259—1

Mebel sprzedaje: sypialnie: materac, choniową, dębową, krzesła, stoły, kredens, oraz garnitur Piotrkowska 108, Przeddzieki. 320—4

Mebel salonowe sprzedam. Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 355—1

Metoda, inteligentna polka znająca dobrze gospodarstwo wiejskie, także i wiejskie-pragnie objąć posadę w samodzielnym zarządzie domu. Oferty pod „A. W.”. 375—2

M-me Marie—Wieszcza Radwańska 6. Hirromancja, kabałistyka, grafologia podług paryskich okulistów. Przyjmuje od 11—2 i 4—8. Święta od 11—3. 395—5

Maszyny do pisania kupię „Underwood”, „Remington” polskie rosyjskie. Piotrkowska 17-38, hotel. 404—3

Osoba w średnim wieku prosi o pracę. Znam krój i szycie, umiem dobrze gotować, świadectwa chlubne. Oferty w „Rozwoju”, pod „N. F.”. 380—1

Od inteligentnej osoby pragnę pobierać, konwersacji języka niemieckiego. Łaskawe oferty proszę składać w administracji „Rozwoju”, pod „Konwersacja”. 374—3

Przeżona bafetowa polka rozpoznajomiona, do pierwszorzędną restauracji. Wiadomość ulica Krótka № 8, m. 13. 406—1

Powróciwszy z Rosji otworzyłam pracownię sukien i kostiumów damskich, przy ul. Radwańskiej 69, I piętro. H. Wasilewska. Polecam się Szanownej Klieteli. 379—2

Poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej chłopiec z 2-u klasowym wykształceniem. Oferty proszę składać do „Rozwoju” pod „M. W.”. 396—4

Prez z paskarstwem! Za 7 mk. pierwszorzędną skórą imit. zełaje Zakład podzel. „Erfag” Piotrkowska 189 front I piętro tamże gotowe obawie po cenach fabrycznych. 338—2

Sprzedam dobry sklep wędlinowo-spozywczy, ewentualnie proponuje rzeźnikowi dobremu. Widzevska 99, powód na miejscu. 400—5

Sprzedam meble z dwóch pokoi i kuchni, jak również pianino (bach) i maszynę do szycia. Obejrzeć można od 10—2. Andrzeja 55-a, m. 6. 349—1

Student Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (polonista, historyk) udziela lekcji w zakresie języka i literatury polskiej, historii powszechnej i polskiej, oraz języka łacińskiego. Zgłoszenia pod „T. K.” przyjmują Administracja „Rozwoju”. 272—1

Tanie światła!!! Świece karbidowe wyrabia W. Lyczkowski Piotrkowska 188 sprzedaż hurtowna i detaliczna. 302—1

Wies. Kobieta, lub dziewczyna do gospodarstwa wiejskiego potrzebna. Główna 17, m. 2. 358—1

Zaginął pies pudel biały d. 26-1. Kto by wiedział o nim, proszę zawiadomić za dobrą nagrodą, Dzielna № 8, cukiernia. 351—1

Zegarmistrzowskie narzędzia używane i palto zimowe do sprzedania. Siekiewicza 67, m. 32-a, od 5—8 wiecz. 371—1

Adam Marciniak zgubił weksel na rubli 100, wystawiony przez Michała Leszczewskiego. Ostrzega się przed kupnem, gdyż jest nieważny. 398 1

Franciszek Głogowski zagubił legitymację chlebową wyd. z 26 udziału za № 5133, 382-1

Leokadja Pingot zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 397—1

Skradziono paszport niemiecki wydany w Warszawie na imię Jana Maciejewskiego. 381-1

Skradziono paszport rosyjski niemiecki i kartę od wyplat z komitetu wraz z zapomogą na imię Antoniego Miciejewskiego. 388—1

Uczeń konserwatorium w Berlinie nie udziela lekcji muzyki. Instrumenta dęte i smyczkowe. Kapelmistrz dawniejszej orkiestry Karolewskiej i parafjalnej w Dłutowie. Z. Włodarski, Wólczanńskiej 159, m. 10. 0—1

Zaginęła legitymacja chlebowa wyd. na imię Aleksandry Zieleniewicz na 5 osób, ul. Przędzelniana 95. 391—1

Zgubiono paszport na imię Loll Pawłowej wyd. w Warszawie 392—1

Z powodu wyjazdu warsztat slusarski do sprzedania Piotrkowska № 79. —2

Poszukuje się Zecera na wyjazd

Zgłosić się do A. J. Ostrowskiego, Łódź, Piotrkowska Nr. 55. 173 2

Drobne ogłoszenia:

A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, z gwarancją za złoto 56 próby; od 40 marek para. W mieszkaniu prywatnym, Brzezińska 10 Jan Placek. 44—5

A. Dwa lub trzy pokoje ze światłem i wygodami poszukuje w śródmieściu. Oferty proszę składać w „Rozwoju”, pod „24”. 403—3

B. Meble: Łóżka, szafy, stół, krzesła, otomana, biurko, fotel, salonik mały sprzedam. Karola 8 m 14 lewa oficyna I p. 316—1

Buraki i rzepa pastewne, siano dla krów sprzedam. Rzgowska № 149. 342—2

Do sprzedania: Linoleum, plandery i inne rzeczy. Wiadomość: Mleczarnia „Rogów”, Piotrkowska 59. 109 : 5

Drzewo dla stelmachów suche, szprychy i t. d. sprzedaje. Franciszkańska № 41, H. W. Langnass. 345—3

Dobrze prosperująca mleczarnia zaraz do sprzedania. Wiadomość w „Rozwoju”. 376—2

Dnia 3 lutego odbędzie się zebranie robotników fabryki Miller i Zajdel, o godzinie 10 i pół, przy ulicy Pańskiej 98. 393—3

Do sprzedania bilard. Wiadomość w T-wie Wzajemnego Kredytu w Zgierzu. 394—3

Hirromantka studjowała w Paryżu. Juljusza 13, m. 46. Prawa oficyna II piętro, od 10-ej do 1-ej i od 3-ej do 8-ej. 259—3